

[Lone Dybkjær.]

Det tredje system er, at man skal prøve på at lukke uddannelserne noget op, at man ikke har den meget stive båsopdeling, som vi har i dag, og at man ligesom sikrer en kobling mellem det teoretiske og praktiske. Jeg tror, det er lettere sagt end gjort. Jeg synes, de forsøg, man har hørt om, viser, at det er kolossalt svært at få en mere fornuftig kobling, end vi ser i dag, men jeg tror, det er vigtigt, at vi prøver helt kontant at diskutere, hvordan vi faktisk inden for de enkelte uddannelser kan få en bedre kobling mellem teori og praksis.

I de ting, jeg har nævnt her, tror jeg egentlig ikke at regeringen og vi er særlig uenige, og man kan naturligvis tilføje andre ting som integration af handicappede, udvikling af personlige egenskaber med henblik på den formentlig øgede fritid i fremtiden, bedre erhvervsvejledning, kontakten imellem uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet og mange andre steder. Det har undret os lidt, når man nu tænker på, at alle disse ting skal gennemføres, at så ikke radio og tv i langt højere grad er inddraget i forslaget og er taget direkte med, når man diskuterer f. eks. spørgsmålet om den geografiske spredning.

Men når det er sagt, skal det også siges, at der i hvert fald er nogle hovedpunkter, hvor vi er meget stærkt uenige med regeringen. Det første og vigtigste — og det glædede mig derfor, at hvad det angår, gav den socialdemokratiske ordfører i hvert fald udtryk for, at socialdemokratiet synes at være noget bevægeligt — er spørgsmålet om den centralistiske tankegang. Det er nok det, der har bekymret mig mest, for at sige det meget blidt, i dette forslag, dette, at al kompetence, al afvejning af kompetence, alle standarder og normer, næsten altid skal afgøres i undervisningsministeriet. Jeg synes, det er i strid med alle de ord, vi i øvrigt bruger om nærdemokratiet, at vi ikke i dette, når det drejer sig om 10.-12. uddannelsesår, virkelig har slået på mulighederne for at få nærdemokratiet til at fungere inden for dette system. Den frihed, der har eksisteret inden for en række skoler, ungdomsskoler, efterskoler og den slags ting, synes jeg man kan se forsvinde, hvis man gennemfører denne meget centralistiske tankegang, som jo navnlig er

nævnt i bemærkningerne om styringen af uddannelserne. Det er nogle principper, som vi er meget stærkt imod.

Det andet, vi også er imod, og som også gør sig gældende lidt ud fra den samme vinkel, er spørgsmålet om samordning. Jeg synes, det er udmærket, at man samordner, men jeg er bange for, at der heri ligesom bliver samordning for samordningens skyld. Jeg kan godt se de problemer, der er, hvis man ønsker at overføre kompetence fra én uddannelsesinstitution til en anden, og alle de spørgsmål, vi kender fra det praktiske arbejde; spørgsmålet er bare, om vi opnår noget virkeligt med denne samordning, eller om vi virkelig får tabt mange andre ting på gulvet og gør strukturen usigelig stiv over for ændringer, fordi alle skal være enige; det kræver som bekendt mange og lange forhandlinger.

Jeg tror, at denne samordning, som også vil medføre en række efteruddannelser af lærere og den slags, alt taget i betragtning bliver spildt. Jeg tror ikke, man opnår, hvad man virkelig vil opnå med denne samordning, og jeg tror, man langt mere konstruktivt kunne sætte ind i uddannelsessystemet end ved at centralisere og samordne så meget, som der her er givet udtryk for.

Når man nu endelig tænker på at centralisere og samordne, undrer det mig i øvrigt, at man ikke i denne sammenhæng har taget uddannelsesrådet for ungdoms- og voksenundervisning med ind i billedet, men jeg går ud fra, det er en fejl, eller at man, da man jo ikke har kunnet nævne alting, har valgt ikke at tage det med.

Det fjerde spørgsmål er så spørgsmålet om forsøg. Der er ikke ret meget at sige, for der står jo ikke ret meget om, hvad man egentlig tænker sig andet end de ting, jeg har været inde på, hvor jeg har kunnet tilslutte mig nogle af principperne og absolut ikke andre af principperne. Jeg havde gerne set noget mere om, hvad det er for forsøgsordninger, man tænker sig at gå i gang med, men det er vel noget, man kan komme til at diskutere i udvalget.

Det femte spørgsmål, som man meget savner oplysninger om, er de økonomiske konsekvenser af det hele. Der står jo faktisk ikke meget andet om det, end at man ønsker at ligestille nogle befolkningsgrupper